

[Transcript] Forklart / Drømmer om rikdom: Derfor advarer myndighetene

Booooooooooooo!

I en kinoessen på Oslo står det over 100 personer og roper.

Fremt til nå er det ble spilt høy transmusikk.

Alle titter opp wo en skjerm, hvor det står - disbel□we...r...b□

Plutselig står den narede ♦m mann i dress på gulle foran lærette.

Han roper

Det er min tid på!

Over hele verden har nettverkselskapet by arrangert slike samlinger.

De frister unge med et liv i luksus, høylen mot lite arbeid.

Men hva driver dette selskapet egentlig med?

Og hvorfor går noe norske myndigheter ut og advarer mot å bli en del av by?

Du hører på forklart fra Aftenposten, mitt navn er Philip A. Johannesburg, og i dag er det fredag 28. april.

Og vi har med oss noen liste i E24, Mari Malm.

Komostad, Colombia!

Dette er Monir Islam, og han står på scenen under et gigantisk arrangement i Kolumbia.

Monir Islam er en av brøderne som står bak dette selskapet som heter Bi.

Og fra scenen i Kolumbia forteller han deres historie.

Hva jeg har gjort i dag er veldig klart til min ha.

Hva jeg har gjort i dag var tre år før.

Monir hevder at de gikk fra være fattige uten penger og fast stedet å bo, til å bli rike og succesfulle.

Monir står på denne videoen i en glittrennjakke, og han gråter mens han forteller den historien, og i publikum så gråter de sammen.

Jeg ønsker at dere skal se dette for et sekund. Jeg ønsker at dere skal være i min posisjon i denne momenten.

Og dere har ingen money til å kjenne.

Du har ingen money til å kjenne. Hva har dere gjort i denne tiden?

Har dere fortalt å si yes til drennen, eller har dere givet opp?

For jeg forteller deg at det er sikkert å fortsette å si yes når du har ingenting.

Salen er stoppfull. Folke jubler, heier og hlykker over hva denne Monir forteller.

Om den vanskelig tiden han som fattig, og om hvordan han og brøderen hans aldri har mistet mot det.

Jeg har vært opp i denne morgenen, og hver eneste dag må jeg si, om vi hører for motivasjon, om vi hører for inspirasjon, om vi fortsetter å gjøre det,

om vi fortsetter å gjøre det, om vi fortsetter å gjøre det, om vi fortsetter å gjøre det.

Mari, hvem er egentlig disse brødrene?

De tre brødrene som står bakby, det er Moin, Monir og Eshan islam.

De forteller at de vokste opp i London i Fattigdom, men nå lever de i et lykkesliv i Dubai.

Men to av disse brødrene, det er Moin og Monir islam,

de har bakgrunn fra denne verden som spennende kryptosvindler og pyramidespillet Woncoin, og de har blitt hyllet for innsatsen sin der.

Og kanskje har du hørt om Krypto Queen?

Altså, Dr. Ruja Ignatova som skal ha solgt kryptovalutan Woncoin,

til over en million mennesker, en valuta som viser seg å ikke være verdt nå.

[Transcript] Forklart / Drømmer om rikdom: Derfor advarer myndighetene

Her hører du en av islambroðrene skryt av hvor god mentor denne Ruja var for ham. Jeg tror at min mentor, mest viktig, er Dr. Ruja selv. Men de ser selv at de blir lurt og at de hadde vært andre mot Woncoin. Og nå driver de også av dette selskapet, de kaller bi, og de flasjer en eksklusiv livsstil og særlig i sosiale medier, og der er det bilder av dyre biler og eksklusive reiser og flyreiser på førsteplass og fine dresser, og budskap deres er at hvis du blir mye bi, så kanskje dette kan bli deg. OK, men hva er bi da? Ja, det er et veldig godt spørsmål. Bi står for Better Experience, og de selve blant annet apper som gir opplæring i valuta spekulasjoner og krypto. Og et viktig poeng for bi er at du har muligheten til å jobbe fra mobilen hvor du vil i hele verden. Og i en video vi har sett så hevder bi at der som man verver tilstrekkelig mange kunder som igjen verver andre kunder, så er det mulig å tjene rundt en halv million kroner i monten i bonus. Og dette budskapet reiser de verden rundt med. Den siste tiden har det vært arrangert flere bi-samlinger i Norge, sammen med norske representanter for selskapet. Blandt annet, denne samlingen på Klingen bei Kino i Oslo i februar. Det vi har sett er at det har gått brett ut i sosiale medier og annonsert om disse samlingene. Og på arrangert mange virker det veldig timbuildingaktig. Det er ropes i kor og det er høying og jubeling og det er høy musikk. Og det er mye fokus på at du må ta det riktige valget nå for å bli den beste versjonen av deg selv. Men hvordan blir man rike på bi da? Ja, det er vanskelig å slå fast, men bi hevder at de seller apper, med blandt annet webinarer om krypto- og valutotradning. Og så tilberder de en reiseplattform som i følge bi gir opp til 75 prosent rabatt samlinget med prisene på for eksempel Booking.com. Og medlemene kjøper oss at tilgangskle apper og bi-netverket er bygget opp slik at medlemmer som rekrutterer nye de stiger i gradene og der som man verver mange nok så er det altså mulig å tjene penger i bonus. Men norske myndigheter advarer mot at bi har flere likhetstrekk med pyramidespill og det er ulovlig. Følte grøndedrømmen og startet bastuppedriften Cook Oslo, og i dag kan hun skilte med 9 bastur og 32 ansatte. Reinskap er ikke det jeg er best på, så for meg er det opplagt at vi skal hjelpe her. Vi har en reinskapsfører som forstår vår bransje og de hjelper oss å ta i bruk automatiseringen og alle de smarte løsningene som finnes i reinskapsprogrammet TripleTex. Vi har brukt TripleTex sin oppstart og kan genuint anbefale det til andre. Nå kan du prøve det veldig fleksible reinskapsprogrammet TripleTex gratis i 14 dager på TripleTex enn nå gratis. Nå er det en stor problem for oss. Det betyr at 50% av de veldig populære ikke har en jobb.

[Transcript] Forklart / Drømmer om rikdom: Derfor advarer myndighetene

Så det må være en annen optik.

Og denne optik er å gjøre money online.

Vi er i vision til å skrive en plattform hvor mykkes av folk rundt veldig kan komme sammen og make money online,

using their smartphone, or simply using a laptop.

Marie Malm, hvorfor blir det her så populært?

I reklamene til by så ser vi at de frister norske ungdommer med eksotisk reiser,

luxurious livstil, felleskap og muligheten til å tjene store penger på kort tid.

Og dette med å ha mye penger er virkelig i vinn.

Vi ser flere og flere unge mennesker som drømmer om å bli steinrike

og som vise frem rikdommen sin i sociale medier.

En av verdens største YouTuberer nå er MrBeast.

Og videoene hans, der han gir utfordringer til vanlige folk som kan vinde dyreting og penger, når ut til millioner.

Men det finnes også flere norske eksempler.

Mr Dubai har til sammen over 1 million følgere.

Jeg har veldig fin smil som du vet om.

Vi har kastet meg 120.000, og jeg bør fakturere mor min for dette egentlig.

Mr Millionage vise frem dyreklokker og enda dyrare biler til over 100.000 følgere på sin TikTok.

Så jeg lyster inn døden, du kan ikke skylle munnen med det, det dreper alle bakterier.

Derfor skyller jeg kun med mø.

Til aftenposten sier han at unge gutter stadig tar kontakt for å spørre om hvordan de kan få livet som han lever.

Men det er jo egentlig ikke så rart at unge folk vil bli skikkelig rike.

Og det kommer stadig selskaper som by på banen.

Selskaper som lukker med lite arbeid mot mye penger.

Men blir folk rike?

Det kan jo være det, men vi har snakket med mange som føler at de har blitt lurt, og dette gjelder ungdom helt ned i 16-årsene der.

OK, men hvem er det som typisk blir vervet til by da?

Vi vet ikke hvor mange som er med i by i Norge, og det har vi heller ikke fått svar på fra by.

Men det vi har sett er at det er overkant av unge gutter på disse arrangementene.

Og by-grunderne selv, de forteller jo deres historier om bakgrunn fra fattigdom,

og at hvem som helst kan få til dette, det handler bare om å ta et valg.

Og det valget bør helst tas nå.

Men folk som E24 har snakket med forteller at de har brukt opp mot 20.000 kroner på by, og noen føler seg lurt.

Foreldret har også kontakt og sier de er bekymret på veien av sine ungdommer.

I E24 har vi snakket med en mor som forteller at hennes 21-års gamle sønn

sluttet i jobb og i studier for å bruke alltidens inn på by.

Hun er selvfølgelig bekymret og mener at sønn hennes nærmest har litt gjerne vasket av by.

Og hun er også frustrert over norske myndigheters håndtering,

og mener at veldig mange advarer mot at de skal bli med i by,

men at det ikke er noen som gjør noe konkret,

[Transcript] Forklart / Drømmer om rikdom: Derfor advarer myndighetene

og derfor synes hun også det er vanskelig å nå gjennom till sønnen for å få ham til å forstå at dette ikke er noe han borde bruke tiden og pengene sine på. Stemmer det at myndigheten ikke gjør nok for å soppe det? Nå er det jo flere norske tilsynsmyndigheter som har vært ute av advart mot by, og økokrimsjef Paul Lønset, han sann nylig til oss i E24, at det er all mulig grunn til å tro at by er et pyramidespill, og at selskapet godt kan være involvert i straffbare forhold. Men likvel er det ingen etterforskning av selskapet, og økokrim har ikke gjort noe egen vurdering av om bysvirksomhet er lovlig, eller ikke. Og heller ikke tilsynene har slått fast om by faktisk er et ulovlig pyramidespill, så de bare advarer. Så selskapet etterforskes ikke, men likvel advarer norske myndigheter mot å bli med, hver de advarer mot helt konkret. Forbruker til sine sier at de ser at by verver deltagere gjennom sosiale medier, og gjennom medlemsmøter i Norge, sånn som samlingen på Klingenberg Kino. De mener at by seller produkter som er usikkerverdi, men hvor man blir lovet mulighet for høy indtjenninger. Og så er det sånn at de kan ikke slå fast at by er et ulovlig pyramidespill, fordi de har ikke hatt noe tilsyn med dem. Nå så økokrim advarer og mener at dette kan være et ulovlig pyramidespill. I et pyramidespill loves de gjerne store inntekter på kort tid. Ofte kan det dreise om å selle produkter videre til venner og familie, og at de igjen skal kunne tjene penger ved å verve nye. Og desto flere enn klarer å verve, desto mer penger kan enn tjene. Og bare for å ha det klart, i Norge er pyramidespill ulovlig. Vi i S24 har vært i kontakt med bi flere ganger, og de har avvist pyramidanklagene omfor oss, og de er sterk du enig i advarslene fra norske myndigheter. Og i følge selskapet selv så kommer medlemnets inntekter fra salg av produkter og ikke fra verving. Og det de skriver til oss, det er at bi distributører får ingen inntekt fra ren rekrytering, og den eneste måten å få inntekt på er via salg som salgsprovesjon. Hvorfor er det viktig at inntektene kommer fra salg av produkter og ikke verving? For nettopp, hvis det kommer fra verving, at det kan være et ulovlig pyramidespill, og derfor undersøker vi at inntektene kommer fra salg av produkter for å motbevise da at det er et pyramidespill. Men på grunn av pyramideadvarselen fra norske myndigheter, minst ett biarrangement her i Norge, blir avlutt. I slutten av mars var det ventet over 2.000 folk på en bi-samling i Sanifjord. Men stedet hvor det skulle være, brød kontrakten med bi. Økker Krimsjef på Lønset, han utlokker ikke at på et tidspunkt kan åpnes en etterforskning mot bi, men det sier han at det må vurderes opp mot kapasitet og hvor stor trusjen er, og hvor realistisk det faktisk er å straffe føle noen som holder til i Dubai. Hvorfor kan man ikke det?

[Transcript] Forklart / Drømmer om rikdom: Derfor advarer myndighetene

Norge har ikke noe avtale om rettselig samarbeid eller utlevering fra different arabiske admirater, og i flere saker har politiet slitt med å få tak i etterliste normen som holder til i Dubai. Og det Pol Lønsett sier til oss, det er at i flere tilfeller så vil forbyggende tiltak som i dette tilfelle, hvor de advarer publikum, blir for det som like effektivt som å etterforske. Men Mari, dette kan jo bare være unge folk som prøver å følge drømmen sin og som tar noen chanser, er det så ille da? Nei, det er jo lov å ønske å bli rik og følge drømmen sin, men i følge økokrim som at folk forstår at det er all mulig grunn til å tro at dette er rett pyramidespill, og at varselampene bør blinke herfra til evigheten. Du har hørt en podcast fra Aftenposten. Det var E24-sjernalist Mari Malm som tok deg gjennom bisaken og mennene bak. Du har hørt lyd fra YouTube-konton til bi, Mr. Dubai, Mr. Beast, og tikk tok konton til Mr. Millionage. Opptakene fra Klingenberg Kino er gjort av folk som E24 har snakket med. Denne episoden er laget av produsent igjen i føleland med Philip A. Johannesborg. Resten av forklart er Synesøhol, Olave Eggesvik og Anders V. Bergi. Og forresten, har du tips, anngående selskapet bi, så kan du sende en mail til mari.malm.et.e24.no. Jeg er USA-korspondent på Øystein-Langberg. Og jeg er kommentator Kristina Pletten. Hver uke så lager vi podcasten Aftenposten USA. Ja, og dette er en pod for folk som liker og føler litt ekstra godt med på det som skjer i USA. Yes, og nå er valgkampen i full gang. Trump stiller, Biden stiller. Dette kan bli en historisk omkamp. Ja, men Joe Biden er 80 år, og det er mange ting som kan gå galt. Ja, og denne uken så snakker vi om de udetonerte bombebele som kan ødelegge for Biden og gjøre Trump til president på nytt. Og du finner episoden i Aftenposten appen og i Podmi.